

Liederen van de Duitse Romantiek

Het romantische Duitse liedrepertoire is nog altijd geliefd in de concertzalen en velen kennen de melodieën van o.a. Franz Schubert, Robert Schumann en Hugo Wolf. Minder aandacht krijgen de prachtige gedichten die deze componisten hebben geïnspireerd, van dichters als Goethe, Novalis, Eichendorf en Heine. De zomercursus behandelt die gedichten, hun achtergrond en betekenis.

De Duitse romantische periode begint rond 1770 met de 'Sturm und Drang'-gedichten van Goethe, over de natuur, de liefde, het goddelijke, - en met muzikale mogelijkheden: helder en tegelijk diepzinnig, bovendien gekenmerkt door klankrijkdom en een uitdagend ritme. Deze kwaliteiten zullen de romantische poëzie blijven bepalen; ook gedichten van o.a. Friedrich Schiller, Novalis Ludwig Uhland Heinrich Heine en Joseph von Eichendorff

lenen zich uitstekend voor toonzetting; ze vormen de grondstof van de beroemde Duitse liedtraditie.

De cursus zal bekende en minder bekende liederen behandelen, van Gretchen am Spinnrade (een intiem én weids-tragisch gedicht van Goethe, geniaal getoonzet door Schubert) tot een veel minder bekende ballade als Graf Eberstein van Ludwig Uhland, op muziek van Carl Loewe. Steeds zal de docent een introductie geven op de dichter en de context van het gedicht.

Uiteraard wordt iedere bespreking afgesloten met het luisteren naar de muziek. De benadering is echter niet muzikwetenschappelijk; de cursus is gericht op de tekst en context van de gedichten.

Programma

1 Johann Wolfgang von Goethe (o.a. *Über allen Gipfeln*, *Gretchen am Spinnrade*, *Mignon-Lieder*, *Erlkönig* – tevens enkele minder bekende gedichten/liederen).

2 Friedrich Schiller (o.a. *An die Freude*, *Die Götter Griechenlandes*) -
Novalis (o.a. *Hymnen an die Nacht*).

3 Joseph von Eichendorff (o.a. *Mondnacht*, *Zwielicht*) -

Ludwig Uhland (o.a. *Graf Eberstein, Des Sängers Fluch*).

4 Wilhelm Müller (*Winterreise* – cyclus getoonzet door Franz Schubert) -

Heinrich Heine (o.a. *Dichterliebe, Belsazar, Loreley*).

Afbeelding: WALK at dusk, Caspar david Friedrich, (1830-1835). Paul Getty museum (Wikimedia Commons)

In mei en juni organiseert Michiel Hagdorn reizen naar Berlijn-Potsdam en Aachen-Koblenz-Nürnberg. Informatie bij de docent: info@michielhagdorn.nl.

Cursusnummer	26ZV-33
Docent	<p><i>Michiel Hagdorn</i></p> <p>Michiel Hagdorn is literatuurwetenschapper. Hij doceert aan meerdere instellingen Duitse literatuur, muziek en (cultuur-) geschiedenis, onder meer over Thomas Mann, Franz Kafka, Johann Wolfgang von Goethe, Richard Wagner en de geschiedenis van München, Berlijn en Weimar. Daarnaast organiseert hij culturele reizen naar o.a. Berlijn, München, Weimar, Lübeck. E-mail: info@michielhagdorn.nl</p>
Vakgebied	Taal en cultuur
Seizoen	2026 voorjaar/zomer
Dag	Meerdere Dagen
Inschrijven voor	ma 15 jun. 2026
Tijd	11.00-13.00
Cursusdata	29-jun., 02-jul., 06-jul., 09-jul.
Prijs	€ 125,-
Aantal colleges	4
Werkvorm	Hoorcollege met ruimte voor vragen en discussie

Cursusmateriaal

De behandelde gedichten zijn opgenomen in de syllabus. Syllabus verkrijgbaar bij de docent.